

John Milton: Stratený raj / PARNAS	2
Online, rtvs.sk, 2. 1. 2025, 10:35	
Komplikované špecializačné štúdium odrádza lekárov zostať doma	4
Tlač, Zdravotnicke noviny, 3. 1. 2025	

John Milton: Stratený raj / PARNAS [🔗](#)

📅 2. 1. 2025, 10:35, Zdroj: devin.rtvs.sk [🔗](#), Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 95 173 GRP: 2,11 OTS: 0,02 AVE: 935 EUR

John Milton: Stratený raj / PARNAS

02. 01. 2025 10:35 | Literatúra

Facebook Instagram

Čítanie kľúčových diel svetovej a slovenskej literatúry s komentárom

Jedno z najvýznamnejších diel svetovej barokovej literatúry, tradične označované ako biblický epos. Tento alegorický obraz sveta o ceste za poznaním a spásou však presahuje toto zaradenie. John Milton vnáša do svojej epickej básne filozofický rozmer: zobrazuje zápas dobra so zlom, ktorý sa začína vzburou anjelov a sprevádza ľudstvo celými jeho dejinami. Anglický básnik 17. storočia (1608-1674) ho zložil v blankverse - do tých čias vyhradenom dráme. V tomto päťstopovom jambickom verši písal svoje tragédie William Shakespeare. Aj zásluhou brilantného umeleckého spracovania toto dielo stojí hneď vedľa Danteho Božskej komédie či Goetheho Fausta, nadväzujúc na odkaz antických básnikov – najmä Homéra, Vergília a Ovídia.

Projekt Parnas, ktorý sa zaoberá literárnym čítaním a rozhovormi, prebieha od pondelka do štvrtka. Každý týždeň obsahuje štyri polhodinové relácie, pričom celkovo ich je 45. V piatok sú relácie venované rozhovorom.

Preklad: Marián Andričík, vydanie z roku 2020

Odborný komentár: prof. Marián Andričík z Katedry slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie na Filozofickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Interpret: Štefan Bučko, člen Činohry Slovenského národného divadla

Réžia a moderovanie: autorka projektu Parnas Táňa Kusá

Rozhovory

10. rozhovor: Vplyv na svetovú literatúru

1. KNIHA

Prvá kniha najprv stručne uvádza celkovú tému – neposlušnosť človeka a následnú stratu raja, kam človeka Boh umiestnil. Ďalej sa zmieňuje o prvotnej príčine jeho pádu – o hadovi, či skôr Satanovi v koži hada, ktorý sa vzoprel Bohu...

2. KNIHA

Začal sa snem. Satan uvažuje, či má kvôli opätovnému získaniu neba riskovať ďalšiu bitku: jedni mu radia bojovať, druhí ho od boja odrádzajú...

3. KNIHA

Boh vidí z trónu Satana, ako letí k novo stvorenému svetu. Ukáže ho Synovi, ktorý sedí po jeho pravici. Predpovedá, že Satanovi sa podarí zvieŕť ľudstvo z pravej cesty. Zbavuje svoju spravodlivosť a múdrosť všetkých obvinení tým, že stvoril človeka slobodného a schopného odolať svojmu pookúšiteľovi...

3. kniha - čítanie 2 časti

4. KNIHA

Satan, ktorý hľadá na raj a je blízko miesta, kde sa teraz musí pokúsiť uskutočniť odvážny čin proti Bohu i Synu, upadá do silných pochybností o sebe, zmietajú ním mnohé vášne, strach, závisť i zúfalstvo. Napokon sa však utvrdzuje v zle...

5. KNIHA

Nadišlo ráno a Eva rozpráva Adamovi svoj nepríjemný sen. Adamovi sa nepáči, napriek tomu ju však utešuje...

5. kniha - čítanie 3 časti

6. KNIHA

Rafael ďalej rozpráva, ako boli Michal a Gabriel vyslaní bojovať so Satanom a jeho anjelmi. Podrobne opisuje prvý boj: Satan a jeho mocnosti sa v noci ukryjú...

6. kniha - čítanie 3 časti

7. KNIHA

Na Adamovu žiadosť Rafael rozpráva, ako a prečo bol stvorený tento svet, že Boh po vyhnaní Satana a jeho anjelov z neba vyslovil úmysel stvoriť iný svet, v ktorom budú žiť iné bytosti...

7. kniha - čítanie 2 časti

8. KNIHA

Adam sa pýta na nebeské pohyby. Dostane však nejasnú odpoveď a varovanie, aby sa radšej zaujímal o veci hodnejšie poznania...

8. kniha - čítanie 2 časti

9. KNIHA

Keď Satan obletí zem, s premysleným úskokom sa v hmle vráti do raja a vojde do spiacneho hada. Adam s Evou vychádzajú ráno za prácou, ktorú Eva navrhne rozdeliť na niekoľko miest, aby každý pracoval zvlášť...

9. kniha - čítanie 4 časti

10. KNIHA

Keď sa roznesie, že človek porušil zákaz, anjeli strážni odídu z raja a vrátia sa do neba dokázať svoju bdelosť. Boh to uzná a vyhlási, že vstupu Satana nemohli zabrániť...

10. kniha - čítanie 4 časti

11. KNIHA

Boží Syn predstaví Bohu modlitby našich prarodičov, ktorí teraz činia pokánie, a prihovára sa za nich. Boh ich prijme – vyhlási však, že nemôžu ďalej bývať v raji...

11. kniha - čítanie 3 časti

12. KNIHA

Anjel Michal pokračuje v rozprávaní, čo sa udeje po potope. Potom spomenie Abraháma a postupne vysvetľuje, kto bude tým semenom ženy, sľúbeným Adamovi a Eve pri páde, jeho vtelenie, smrť, vzkriesenie a nanebovstúpenie...

autorka: Táňa kusá, ilustrácia: William Blake

Živé vysielanie ????

Rádio Devín 13:00 - Rozhlasová hra pre rodinu

Rozhlas

Komplikované špecializačné štúdium odrádza lekárov zostať doma [🔗](#)

📅 3. 1. 2025, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strany: 1, 3, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Katarína Hájovská, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 1425 EUR

Komplikované špecializačné štúdium odrádza lekárov zostať doma

Rubrika: Vzdelávanie

Tento rok priniesol zmeny. Hoci sa skrátila dĺžka štúdia, v niektorých odboroch je to stále viac, než vyžaduje Európska únia

Problémom špecializačného štúdia na Slovensku je najmä zložitost' a zdĺhavosť jeho realizácie v porovnaní s inými európskymi krajinami. V tomto roku prešlo špecializačné štúdium viacerými zmenami. Úpravy vychádzajú z požiadaviek Memoranda o zlepšení systému zdravotníctva, ktoré v roku 2022 podpísali lekárski odborári s vtedajšou vládou.

„Ako vyplýva z prieskumu medzi mladými lekármi v Českej republike a na Slovensku, komplikovanosť atestačného vzdelávania je hlavným dôvodom prečo mladí slovenskí lekári po skončení lekárskej fakulty odchádzajú do zahraničia,“ uviedlo Lekárske odborové združenie (LOZ).

Podľaprezidentky Slovenskej asociácie študentov medicíny (SloMSA) Barbory Bôžikovej mladých lekárov ťahá do zahraničia okrem iného aj modernizácia nemocníc, efektívnosť systému či motivácia vytvárať priestor na skvalitňovanie zdravotnej starostlivosti. Ako ďalej doplnila, prijaté zmeny medici podporujú. „Sú to pozitívne kroky k modernizácii špecializačného štúdia,“ zdôraznila Bôžiková.

Kratšie štúdium

Zdravotníci budú môcť po novom absolvovať teoretickú časť vzdelávania aj počas materskej, otcovskej či rodičovskej dovolenky. Vzdelávacia ustanovizeň im ju započíta do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy. Nariadenie vlády týkajúce sa zmeny nadobudlo účinnosť 20. decembra 2024.

V desiatich odboroch sa budú lekári špecializovať kratšie. Dĺžka špecializačného štúdia sa skrátila napríklad v odbore neurochirurgia, klinická imunológia a alergológia, detská chirurgia či neuropsychiatria. Upravila sa tiež dĺžka v odbore otorinolaryngológia, v ktorom chýbajú špecialisti. Tento rok napríklad Jasseniova lekárska fakulta v Martine neeviduje ani jedného absolventa daného odboru a Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** má len troch.

Prax na koncovom pracovisku v odbore otorinolaryngológa (ORL) sa skrátila z 24 na 12 mesiacov. „Skrátenie dĺžky atestačného vzdelávania v oblasti otorinolaryngológie je impulzom na to, že sa o tento odbor bude zaujímať viac začínajúcich lekárov a do budúcnosti to napomôže riešiť problém s nedostatkom týchto špecialistov na Slovensku,“ uviedol v reakcii na úpravu šéf LOZ Peter Visolajský.

Zmeny sa dotknú aj budúcich gynekológov. „Štúdium nebude trvať päť rokov, ale štyri a pol roka. Treba si uvedomiť, že nie je to určite na úkor odbornosti daného lekára, to skrátenie sa zvyčajne týka šiestich mesiacov,“ spresnil pre TASR Peter Urdzík, profesor v odbore Gynekológia a pôrodníctvo, na Lekárskej fakulte **UPJŠ** a UNLP v Košiciach.

Lekárski odborári zároveň upozorňujú, že kým v niektorých odboroch sa dĺžka štúdia skrátila, v piatich sa predĺžila. Dodávajú tiež, že aj po tomto skrátaní oproti smernici EÚ je na Slovensku stále 31 odborov, v ktorých je stanovené dlhšie štúdium, ako to vyžaduje EÚ, a 18 odborov, v ktorých je stanovená dĺžka štúdia na požadovanej úrovni smernice EÚ. „Ešte aj oproti Českej republike po skrátaní špecializačného štúdia máme v 10 odboroch dlhšie štúdium oproti Českej republike a iba v štyroch odboroch kratšie,“ poznamenali odborári.

Bez záverečných písomných prác

V niektorých špecializáciách sa rušia záverečné písomné práce, ktorá nie sú povinné ani v EÚ. Týka sa to budúcich neonatológov, klinických imunológov, alergológov, rádiológov a všeobecných lekárov. „V rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov sa zrušila povinnosť vypracovania písomnej práce, ktorá bola doteraz podmienkou ukončenia špecializačného štúdia,“ uviedlo ministerstvo zdravotníctva.

Doplnilo, že v súčasnosti môže byť písomná práca ponechaná alebo nahradená vykonaním odborného výkonu pod dohľadom školiteľa, predložením publikácie v recenzovaných časopisoch, ktoré sú zamerané na príslušnú problematiku, alebo kazuistikou v špecializačnom odbore pneumológia a ftizeológia. Zmena platí od 7. júna 2024.

Úpravou prešlo aj zaraďovanie zdravotníckych pracovníkov do špecializačného štúdia vrátane rezidentského štúdia. Rezident bude počas štúdia zamestnancom ústavného alebo ambulantného zdravotníckeho zariadenia. Po jeho úspešnom ukončení sa môže zamestnať v ambulancii alebo ústavnom zdravotníckom zariadení. Pomôže to napríklad primárnym pediaterom, ktorých je nedostatok, vychovávať si svojich nasledovníkov.

„Historicky prvýkrát boli v lete tohto roka zverejnené minimálne štandardy ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov na webovom sídle ministerstva zdravotníctva. Uvedené môže významne pomôcť mladým lekárom pri rozhodovaní sa o špecializačnom štúdiu a konkrétnom špecializačnom odbore. Táto zmena tiež prináša flexibilitu v inovačnom procese minimálnych štandardov,“ doplnilo ministerstvo zdravotníctva.

Dodalo, že v súčasnosti pracuje na inováciách pre zdravotnícke povolania zubný lekár, farmaceut, sestra a pôrodná asistentka. Postupne plánuje osloviť na spoluprácu komplexnej inovácie minimálnych štandardov všetky zdravotnícke povolania.

Problémom špecializačného štúdia na Slovensku je najmä zložitosť a zdĺhavosť.

Foto: shutterstock

Autor: Katarína Hájovská